

Plats och tid Nackasalen GH-1, tisdagen den 3 december 2024, kl. 10:30-10:57.

BESLUTANDE

Emma Eide (C)
Agnes Palinski (M)
Johanna Kvist (S)
Monica Brohede Tellström (L)
Karin Teljstedt (KD)
Mikael Carlsson (NL)
Tomas Ottosson (V)
Desha Svenneborg (MP)

ERSÄTTARE

Peter Zethraeus (M)
Christian Listérus (M)
Johan Krogh (C)
Gunilla Grudevall-Steen (L)
Stefan Hult (S)
Kristina Granlund (NL)
Sidney Holm (MP)

Övriga deltagare Poa Hellqvist §§ 40-44, Marlene Sjönnby §§ 40-44, Sophie Giers Arekrans,
Oskar Niemi, Emma Östlund, Anneli Drakenberg, Hussein Saad Jiwad,
Milan Negovanovic

Utses att justera Johanna Kvist

Paragrafer §§ 40-46
Justeringsdatum 5 december 2024

Underskrifter Sekreterare

.....
Hussin Saad Jiwad

Ordförande

.....
Emma Eide

Justerande

.....
Johanna Kvist
.....

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Kommunstyrelsen miljöutskotts protokoll är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	3 december 2024
Anslaget sätts upp	6 december 2024
Anslaget tas ned	30 december 2024
Förvaringsplats för protokollet	Nacka stadshus

Underskrift

Nämndsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Innehållsförteckning

§ 40	4
Val av justerare.....	4
§ 41.....	5
Anmälningar	5
§ 42 KFKS-2024-01165	6
Uppdrag att skydda mer natur.....	6
§ 43 KFKS-2024-01014	9
Internremiss Nackas naturvårdsplan	9
§ 44 KFKS-2024-00529	13
Motion – Provta Sandakällan	13
§ 45	14
Aktuellt från enheten strategiskt klimat- och miljöarbete.....	14
§ 46	15
Övriga frågor	15

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 40

Val av justerare

Beslut

Johanna Kvist (S) valdes att jämte ordförande justera dagens protokoll.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-12-03

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

§ 41

Anmälningar

Inga anmälningar till detta sammanträde.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Uppdrag att skydda mer natur

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen beslutar att ge trafik- och fastighetsdirektören i uppdrag att:

1. Utreda de områden som anges i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 november 2024 för formellt skydd.
2. Inleda processen med att skydda områden i den prioritetsordning som anges i bilaga 1, förutsatt att områdena lämpar sig för formellt skydd.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har i mål och budget 2024-2026 gett natur- och trafiknämnden i uppdrag att skydda ytterligare natur. Enligt den överenskommelse som i början av mandatperioden gjordes mellan M, C, L, KD och MP ska andelen skyddad natur i Nacka öka till 30%, från dagens 25%.

Enheten offentlig utemiljö har i samråd med enheten för strategisk stadsutveckling och inom ramen för arbetet med en ny översiktsplan tagit fram ett antal förslag till områden som kan utredas för skydd. Urvalet av områden är gjort utifrån dagens kunskap om naturvärden, rekreativa värden, ekologiska samband samt genom inspel från föreningar och politiker. I det framtagna urvalet har också avvägningar gjorts mot ekonomi och andra intressen, exempelvis annan planerad markanvändning.

De områden som pekas ut i bilaga 1 utgör tillsammans med befintlig skyddad natur drygt 30% av kommunens land- och sötvattensområden. De typer av formella skydd som är aktuella är naturreservat, biotopskyddsområde och naturvårdsavtal. Att bilda områdesskydd är emellertid en lång process vilket medför att genomförandet av uppdraget att skydda 30% av kommunens land- och sötvattensområden kommer fortsätta även nästa mandatperiod.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 27 november 2024

Bilaga 1. Förslag till utredningsområden för formellt skydd daterad 27 november 2024

Bilaga 2. Protokollsutdrag § 183 NTN-2024-10-22

Yrkanden

Desha Svenneborg (MP) yrkade bifall till det utsända förslaget. I yrkandet instämde Mikael Carlsson (NL) och Emma Eide (C).

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att fanns ett förslag till beslut, Desha Svenneborgs yrkande, och fann att miljöutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan yrkar bifall till miljöutskottets förslag. Det är ett stort framsteg att Enheten Offentlig utemiljö nu kan presentera förslagna grönområden som, om kommunen skulle lyckas med uppdraget att skyddas samtliga områden i sin helhet, skulle öka andelen skyddad natur i kommunen så att det är möjligt att nå målet med 30% skyddad natur. Uppdraget har dock ingen bortre tidsgräns, annat än att det står klart att det inte kan slutföras under innevarande mandatperiod (d v s 2026).

Nackalistan står bakom uppdraget och ambitionen att skydda alla de utpekade grönområdena. Vi vill särskilt kommentera på följande områden: Trolldalen och östra samt västra Ryssbergen (1–3). Naturområden Trolldalen och östra samt västra Ryssbergen (1–3) föreslås nu att skyddas genom biotopskydd och som naturreservat, vilket Nackalistan motionerade om redan 2022. Vår motion ”Instifta Svindersvikens naturreservat!” föreslog att kommunen utreder och tar fram ett förslag till avgränsning av grönområden kring Svindersviken som kan skyddas. De grönytor som nu föreslås (1–3) ligger inom motionens föreslagna utredningsområde. Motionen avslogs i KF i maj 2023 av såväl Miljöpartiet som Alliansen. Nackalistan glädjs nu åt att Nackas styrande partier trots detta ändå genomfört vårt förslag. Dock hade vi hoppats att det gått att skydda ett större grönområde kring Svindersviken. Till exempel västra Trolldalen, som är närmast, planast och mest tillgänglig, bör skyddas i stället för att exploateras inom detaljplanen Henriksdalsbacken. Inte bara Nackalistan utan även 1650 boende och föreningar krävde det under plansamrådet. Vinterbrinksskogen inklusive Igelbodatomterna (22) Om inte Nackalistan och två andra oppositionspartier hade yrkat på återremiss i KF 29 januari 2024 skulle dock beslutet att exploatera Igelbodatomterna till ett verksamhetsområde ha klubbats och inte längre gått att ändra. Efter det beslutet motionerade Nackalistan om att; - uppdatera översiktsplanen och låta verksamhetsområdet bli naturmark - upphäva detaljplanen för Igelbodatomterna - utreda formellt skydd av hela Vinterbrinksskogen (där gröna dalen och Igelbodatomterna ingår) genom en utvidgning av Skogsö naturreservat. Innan motionen hann behandlas kovände dock Alliansen och Miljöpartiet i KF i mars 2024, och gick med på våra krav att inte exploatera Igelbodatomterna. I KF i oktober 2024 gick även dessa partier med på vårt krav i motionen att utreda om området kan skyddas genom utvidgning av Skogsö naturreservat. Nackalistan glädjs åt att Nackas styrande partier till slut genomför vårt förslag.

Skuruparken (6) I Skuruparken pågick en process om naturreservatsbildning i över ett decennium, innan alliansen 2020 beslöt att avbryta projektet våren 2020. Nackalistan

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

yrkade avslag och reserverade sig emot det beslutet. Under de 4,5 år som sedan förflutit har stugorna brett ut sig, träd har avverkats och sly har vuxit upp. Att ingå ett naturvårdsavtal för Skuruparken som nu föreslås är en god start. Det utgör dock inte en komplett lösning av nuvarande problem, vilket naturreservatsbildningen hade potential att kunna göra. Det är även viktigt att ett naturvårdsavtal har en lång avtalstid samt utformas så att det kopplas till markfastigheten (inte bara till markägaren), eftersom mark kan försälgas. Ramsmora (15) Genom att låta Ramsmora ingå i Velamsunds naturreservat så bevaras en viktig länk i den sk "Värmdökilen". Det är en av länets gröna kilar som är viktig både för artspridning/biologiska mångfald och även för rekreation då bland annat vandringsleden Värmdöleden passerar här. Vargskogen (7) Det lilla grönområdet med våtmark mitt i det planlösa villaområdet i Björknäs utgör en viktig lokal grön oas, lämpad för biotopskydd. Något även Nackalistan har med i vårt budgetförslag där vi även föreslagit planläggning av hela villaområdet.

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

Mycket har hävdats kring skydd av natur där särskilt Nackalistan påstått att vi inte skulle jobba för att uppnå de 30% skydd av natur som vi kommit överens om i det gröna samverkansavtalet med styret. Dagens beslut talar sitt tydliga språk: vi både har en konkret plan och en målsättning som inte bara ligger fast utan också som det ser ut överskrids. Det är glädjande att också Erstavik är med i arbetet men att även en del hav ingår och att det finns en bred uppslutning politiskt kring arbetet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-12-03

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

KFKS-2024-01014

§ 43

Internremiss Nackas naturvårdsplan

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott överlämnar synpunkter över remissen Nackas naturvårdsplan till kommunstyrelsen i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 13 november 2024.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens miljöutskott har fått naturvårdsplanen för Nacka på remiss. Syftet med Naturvårdsplanen är att utgöra ett stöd för kommunens arbete med naturvård, med primärt fokus på förvaltning. Planen blir både ett kunskapsunderlag och en grund för prioritering av naturvårdsinsatser i kommunen. Naturvårdsplanen beskriver Nackas naturmiljöer, skyddsformer och strategier för att bevara och utveckla naturvärden.

I naturvårdsplanen presenteras de nationella miljö- och friluftsmålen som utgångspunkter i arbetet. Det finns flertalet beröringspunkter mellan klimat- och miljöprogrammet och naturvårdsplanen och förhållandet mellan dessa kan förtydligas. Naturvårdsplanen kan tydligare lyfta kolinlagring och hur Nacka kan stärka sitt arbete inom detta område för att nå en klimatpositiv kommun till 2040 enligt remissförslaget till nytt klimat- och miljöprogram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 5 december 2024

Bilaga 1 Förslag till yttrande

Bilaga 2 Naturvårdsplan – Remissversion

Bilaga 3 Synpunkter från kommunstyrelsens miljöutskott

Yrkanden

Desha Svenneborg (MP) yrkade bifall till det utsända förslaget. I yrkandet instämde Tomas Ottosson (V), Mickael Carlsson (NL) och Emma Eide (C).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att fanns ett förslag till beslut, Desha Svenneborgs yrkande, och fann att miljöutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Emma Eide och Johan Krogh för Centerpartiet och Peter Zethraeus för Moderaterna lät gemensamt anteckna följande till protokollet:

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

I Naturvårdsplanen beskrivs utmaningarna med att vildbin och många andra insekter är hotade och att många arter av vildbin är rödlistade. En stark orsak som nämns är att det kan uppstå konkurrens mellan vilda bin och honungsbin. Viktigt att notera är dock att konkurrens förekommer även mellan olika arter av vilda bisamhällen och att det finns betydligt fler orsaker till att antalet vilda bin minskar, tex brist på rätt föda (blommor), kemiska bekämpningsmedel och brist på boplatser. Ytterligare en viktig del att ta i beaktande är att honungsbin är så kallade generalister, vilket innebär att de söker föda på ett flertal växtarter medan de flesta vildbin är specialister och därmed är beroende av pollen från en enda eller ett fåtal växtarter. Specialisterna är överrepresenterade bland de rödlistade arterna. Forskning visar att ungefär hälften av de växtarter som förekommer utnyttjas av både honungsbin och vilda bin.

En hel del studier har gjorts för att utreda negativa effekter av konkurrens mellan honungsbin och vildbin men det finns fortfarande stora brister i kunskapsunderlaget vilket gör det svårt att göra en säker bedömning.

Av den anledningen är det viktigt att Nackas naturvårdsplan i första hand fokuserar på hur vi tar vara på och säkerställer artrika ängsmarker och sandiga områden, som är goda livsmiljöer för vilda bin. Därutöver bör konkurrensen mellan vildbin och tambin motverkas genom att vi avråder från biodling i miljöer där det finns rödlistade bin som utnyttjar samma värdväxter som honungsbin. Ytterligare en viktig riktlinje är att biodlare säkerställer god födotillgång för tambin.

I nuläget upplever vi att planen har ett stort fokus på konkurrensen från tambin, när det viktigaste borde vara att skapa goda miljöer för de vilda pollinatörerna. Vi kommer därför att återkomma till kommunstyrelsen med ett yrkande om en annan formulering på området.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan ställer oss positiva till naturvårdsplanen. Vi tycker den håller en hög kvalitet och kunskapsnivå och den är dessutom lätt att ta till sig. Vi instämmer också i yttrandet från kommunstyrelsens miljöutskott, inte minst vad gäller att naturbaserade lösningar har en viktig roll i kommunens klimatanpassningsförmåga och att detta kan lyftas fram mer i naturvårdsplanen. Det som skrivs i planen om tex spridningssamband för olika arter är väl underbyggt och något som är oerhört viktigt att kommunen tar till sig inte minst när områden exploateras. Majoriteten av spridningssambanden i kommunen är svaga, och här behövs, precis som det framförs i planen, åtgärder vidtas för att sambanden inte ska brytas helt och åtgärder kan behövas för att stärka dem. Det är viktigt att vi planerar för detta i god tid innan områden bebyggs. Som också framgår i naturvårdsplanen kan fragmentering av ett större naturområde få stora konsekvenser. Fragmenteringen leder till bla till att de kvarstående områdena i sig blir mindre motståndskraftiga mot förändring och störning. Ryssbergen och Trolldalen är exempel på områden på Sicklaön med höga naturvärden där

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

beslut har fattats att delar ska exploateras, vilket Nackalistan starkt motsatt sig. Även om det bara rör sig om mindre delar som bebyggs är det negativt för den biologiska mångfalden då dessa områden utgör viktiga gröna spridningssamband som när de minskar kommer att försvagas.

Det är mycket bra att begrepp som resiliens, dvs förmågan hos ett ekosystem att stå emot eller återhämta sig efter en störning, och vikten av resiliens, tas upp i naturvårdsplanen. Ett väl fungerande ekosystem med en mångfald av arter tenderar att ha högre motståndskraft än utarmade ekosystem. När livsmiljöer försvinner och de miljöer som blir kvar riskerar att bli mer isolerade innebär det att många arter får svårare att klara sig. Det försvårar utbyten mellan lokala artpopulationer och på sikt minskar den genetiska variationen.

Det är också väl beskrivet om kompensationsåtgärder, dels när dessa ska användas, men också hur dessa fungerar. Det framgår också med stor tydlighet att man inte kan kompensera för avverkning av gammal skog. Skyddsvärda träd som är flera hundra år gamla kan överhuvudtaget inte kompenseras för inom en rimlig tidsperiod. Många hotade arter behöver stora, sammanhängande naturområden och en fragmentering av ett större naturområde kan därför få stora konsekvenser och är nästan alltid omöjligt att kompensera för. Att ljus och buller både är ett problem även för djur och natur är också något som tas upp i planen, vilket är mycket bra. Ljutföroreningarnas påverkan på olika arter beskrivs väl i planen. Nackas riktlinjer för utomhusbelysning kan behöva kommuniceras ut till Nackaborna i takt med att fasadbelysning blir allt vanligare, inte minst i Nackas villaområden.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet instämmer i yttrandet från KSMU, att arbeta in klimatperspektivet mer och sammankoppla de nya klimatmålen i naturvårdsplanen det förstärker dokumentet. Det framtida förändrade klimatet och dess negativa effekt på naturen i Nacka och dess möjligheter att fungera reglerande för klimatförändringarna bör beskrivas ytterligare. Det är naturligtvis svårt att beskriva hur klimatförändringarna kommer förändra naturen i Nacka, det är framtida okända processer. Det finns en bra ansats i programmet som kan utvecklas. Naturvårdsplanen kommer behöva uppdateras efterhand som det finns ny information om hur klimatet förändras och det finns ny kunskap om hur samhället kan förebygga och skydda naturen i framtiden.

Jag vill även tillägga att det är en mycket bra text. Den är informativ, har ett pedagogiskt upplägg som gör den lättläst och sist men inte minst, skriven i ett språk som är trevligt och underhållande att läsa. Stor eloge till författarna till Naturvårdsplanen.

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

Äntligen kan en plan snart finnas på plats för hur vi tar hand om grönska och natur på olika sätt med hänsyn till biologisk mångfald och pollinering, något Miljöpartiet drivit och sett behov av i ett decennium. Det är en välskriven och tydlig plan som kommit till efter en

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-12-03

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

gedigen process där flera intressenter involverats. För att få verklig effekt och inte bara bli en pappersprodukt behöver naturvårdsplanen vara en integrerad del av kommunens styrdokument och vi ser fram emot att följa det praktiska arbetet med denna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-12-03

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

KFKS-2024-00529

§ 44

Motion – Provta Sandakällan

Inkom den 22 april 2024 av Lisskulla Zayane (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige bifaller motionens förslag om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten. Provtagning ska ske en gång per år eller oftare vid behov. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april lämnade Lisskulla Zayane (MP) in en motion med förslaget att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten.

Den samlade bedömningen är att det är positivt ur ett allmänintresse, som medborgarservice och ur ett beredskapsperspektiv att kommunen provtar Sandakällans vatten en gång per år eller oftare vid behov. I samband med detta kan kommunen bistå med skyltning på platsen, förslagsvis med en QR-kod till hemsidan där provresultaten publiceras. Därför bifalls motionens förslag om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 30 oktober 2024

Bilaga 1 Motionen

Bilaga 2 Protokollsutdrag natur- och trafiknämnden 2024-09-24 § 164

Bilaga 3 Protokollsutdrag miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2024-09-18 § 178

Bilaga 4 Protokollsutdrag beredningen för beredskapsfrågor 2024-09-11 § 5

Yrkanden

Desha Svenneborg (MP) yrkade bifall till det utsända förslaget. I yrkandet instämde Karin Teljstedt (KD), Mickael Carlsson (NL), Emma Eide (C), Johanna Kvist (S) och Tomas Ottosson (V) bifall till det utsända förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att fanns ett förslag till beslut, Desha Svenneborgs (MP) yrkande, och fann att miljöutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

§ 45

Aktuellt från enheten strategiskt klimat- och miljöarbete

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens miljöutskott får följande muntliga information:

- Nacka kommun har tilldelats medel om 3 miljoner kronor för arbetet med Viable cities 2.0-3.0
- Återkoppling angående Klimat- och miljöprogrammet. Inkomna synpunkter under interremiss, aug-nov 2024

Beslutsgång

Kommunstyrelsens miljöutskott noterade information till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2024-12-03

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen miljöutskott

§ 46

Övriga frågor

Inga övriga frågor vid dagens sammanträde.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------